

सहावी आर्थिक गणना

विविध स्तरावर समित्यांची स्थापना करणेबाबत -

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: असांस-२०१३/प्र.क्र.६४/१३/का.१४१७

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

तारीख: १ जुलै, २०१३

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनातर्फे राष्ट्रव्यापी सहावी आर्थिक गणना घेण्यात येणार आहे. या गणनेमध्ये सर्व उद्योग, व्यवसाय व सेवा यांची गणना प्रत्यक्ष घरोघरी कुटुंबास / उद्योगास भेट देवून करण्यात येणार आहे. आर्थिक गणनेचे राज्यस्तरावरील क्षेत्रकाम राज्याच्या अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाच्या पर्यवेक्षणाखाली करावयाचे आहे. सदर गणनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी व त्या कामाच्या संनियंत्रण व समन्वयासाठी विविध स्तरावर समित्या स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्यात सन २०१३-१४ मध्ये घेण्यात येणा-या सहाव्या “आर्थिक गणने” च्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी व त्या कामाच्या संनियंत्रण व समन्वयासाठी खालीलप्रमाणे विविध स्तरावर समित्या स्थापन करण्यात येत आहेत :-

राज्यस्तरीय सुकाणू समिती (State Steering Committee)

अ.क्र.	पदाधिकारी	पद
१	मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (नियोजन) तथा गणना आयुक्त, नियोजन विभाग	सभासद

अ.क्र.	पदाधिकारी	पद
३	अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सभासद
४	अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग	सभासद
५	अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पणन विभाग	सभासद
६	अपर मुख्य सचिव (प्र.सु.व र.व.का.), सामान्य प्रशासन विभाग	सभासद
७	अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग	सभासद
८	प्रधान सचिव, वित्त विभाग	सभासद
९	प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग	सभासद
१०	प्रधान सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग	सभासद
११	प्रधान सचिव(पदूम), कृषी व पदुम विभाग	सभासद
१२	प्रधान सचिव, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग	सभासद
१३	सचिव, माहिती तंत्रज्ञान, सामान्य प्रशासन विभाग	सभासद
१४	महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क	सभासद
१५	राज्य सूचना विज्ञान अधिकारी, राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र, मंत्रालय, मुंबई	सभासद
१६	प्रतिनिधी, सांख्यिकी आणि कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय, नवी दिल्ली	सभासद
१७	उप महासंचालक, क्षेत्रीय कार्य विभाग, राष्ट्रीय नमुना पाहणी संघटना, मुंबई किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	सभासद
१८	संचालक, अर्थ व सांख्यिकी तथा अपर गणना आयुक्त	सदस्य सचिव

जिल्हास्तरीय समिती

अ.क्र.	पदाधिकारी	पद
१	जिल्हाधिकारी तथा सहगणना आयुक्त	अध्यक्ष
२	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद	सभासद
३	निवासी उपजिल्हाधिकारी	सभासद
४	जिल्हा नियोजन अधिकारी	सभासद
५	जिल्हा उद्योग अधिकारी	सभासद
६	जिल्हा माहिती अधिकारी	सभासद
७	नगर पालिकांचे / नगर परिषदांचे मुख्याधिकारी	सभासद
८	जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी तथा सहायक गणना आयुक्त	सदस्य सचिव

उपरोक्त जिल्हास्तरीय समितीच्या बैठकांमध्ये विद्यापीठ/महाविद्यालय यामधील खालील विभागप्रमुखांना विशेष निमंत्रित म्हणून आमंत्रित करण्यात यावे.

- १ विभागप्रमुख (सांख्यिकी), विद्यापीठ/महाविद्यालय
- २ विभागप्रमुख (अर्थशास्त्र), विद्यापीठ/महाविद्यालय

तालुका स्तरावरील समिती

अ.क्र.	पदाधिकारी	पद
१	तहसिलदार	अध्यक्ष
२	गटविकास अधिकारी	सभासद
३	गट शिक्षणाधिकारी	सभासद
४	विस्तार अधिकारी (सांख्यिकी)	सदस्य सचिव

महानगरपालिका क्षेत्रातील समिती

अ.क्र.	पदाधिकारी	पद
१	महानगरपालिका आयुक्त तथा सह गणना आयुक्त	अध्यक्ष
२	महानगरपालिका उपायुक्त (प्रशासन)	सभासद
३	महानगरपालिकेचा वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी	सभासद
४	महानगरपालिकेचा शिक्षणाधिकारी	सभासद
५	जिल्हा उद्योग अधिकारी	सभासद
६	जिल्हा माहिती अधिकारी	सभासद
७	प्रादेशिक सहसंचालक अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय तथा उप गणना आयुक्त	सदस्य सचिव

उपरोक्त महानगरपालिका क्षेत्रातील समितीच्या बैठकांमध्ये विद्यापीठ/महाविद्यालय यामधील खालील विभागप्रमुखांना विशेष निमंत्रित म्हणून आमंत्रित करण्यात यावे.

- १ विभागप्रमुख (सांख्यिकी), विद्यापीठ/महाविद्यालय
- २ विभागप्रमुख (अर्थशास्त्र), विद्यापीठ/महाविद्यालय

२. उपरोक्त प्रमाणे गठित राज्यस्तरीय सुकाणू समिती, जिल्हास्तरीय समिती, तालुकास्तरीय समिती व महापालिका क्षेत्रातील समिती यांची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल.

राज्यस्तरीय सुकाणू समितीची कार्यकक्षा

- १) केंद्र शासनाच्या सूचनेनुसार राज्यात सहावी आर्थिक गणना घेण्यासाठी मान्यता घेवून क्षेत्रीय कामाचा कालावधी निश्चित करून त्यास मान्यता देणे.
- २) सहावी आर्थिक गणनेसाठी तयार करण्यात आलेल्या कृती आराखडा (Key Action Schedule) व त्यात नमूद केलेल्या विविध कामांना मान्यता देणे.

- ३) आर्थिक गणनेच्या क्षेत्रकामासाठी आवश्यक प्रसिध्दी.
- ४) राज्यात सहावी आर्थिक गणनेच्या क्षेत्र कामासाठी लागणारे मनुष्यबळ जसे की, शासनाच्या विविध कार्यालयातील अधिकारी/कर्मचारी, विद्यार्थी (शक्यतो पदवीधर), सुशिक्षित बेरोजगार, अंगणवाडी शिक्षिका, शिक्षण सेवक इ. घेण्यास मान्यता देणे.
- ५) सहावी आर्थिक गणना १००% केंद्र पुरस्कृत असल्याने केंद्र शासनाकडून येणारा निधीत्याच प्रयोजनासाठी खर्च करण्यास मान्यता देण्याचे अधिकार अपर मुख्य सचिव(नियोजन) यांना प्रदान करणे.
- ६) आर्थिक गणनेच्या कामात उदभवणा-या अडचणींचे निराकरण करणे तसेच राज्यस्तरीय प्रशिक्षण आयोजित करण्यासाठी मार्गदर्शन करणे.
- ७) सहाव्या आर्थिक गणनेचे क्षेत्रकाम, माहिती प्रक्रिया, विश्लेषण इत्यादी कामे पार पाडल्यानंतर राज्याचा अंतिम अहवाल केंद्र शासनास सादर करण्यापूर्वी त्यास मान्यता देणे.

जिल्हास्तरीय समितीची कार्यकक्षा

- १) राज्यस्तरावरून आलेल्या सुचनांप्रमाणे जिल्ह्यात गणनेचा कार्यक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करण्यासाठी संनियंत्रण करणे, समन्वय साधणे.
- २) आर्थिक गणनेच्या क्षेत्रकामासाठी आवश्यक प्रसिध्दी
- ३) तालुकास्तरीय प्रगणक व पर्यवेक्षकांच्या नेमणूका करणे, आर्थिक गणनेचे पत्रक वाटप करणे व प्रत्यक्ष क्षेत्रीय काम विहित कालावधीत करणे इत्यादीबाबत तालुकास्तरीय समितीस आदेश/सूचना देणे, मार्गदर्शन करणे.
- ४) गणनेसाठी नियुक्त प्रगणक, पर्यवेक्षक यांचा तालुकास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम आखणे व त्याचे संनियंत्रण करणे.
- ५) गणनेबाबत जिल्हा / तालुकास्तरावर अंमलबजावणीमधील अडचणींचा आढावा घेणे व त्यास अनुसरून मार्गदर्शक सूचना देणे.
- ६) प्रगणक / पर्यवेक्षक यांच्या मानधन / परिश्रमिक वाटपाबाबत आढावा घेणे.

तालुकास्तरीय समितीची कार्यकक्षा

- १) जिल्हास्तरीय समितीने दिलेल्या सूचनांप्रमाणे तालुक्यातील गणनेचा कार्यक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करणेसाठी संनियंत्रण करणे.
- २) आर्थिक गणनेच्या क्षेत्रकामासाठी आवश्यक प्रसिध्दी
- ३) गणनेच्या क्षेत्रीय कामासाठी आवश्यक प्रमाणित प्रगणक व पर्यवेक्षक नेमणे, त्यांना ओळखपत्र व गणनेचे साहित्य वाटप याबाबत वेळोवेळी आढावा घेणे.
- ४) गणनेसाठी नियुक्त प्रगणक, पर्यवेक्षक यांचा तालुकास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम आखणे व त्याचे संनियंत्रण करणे.
- ५) प्रत्यक्ष क्षेत्रीय काम वेळेत सुरु करणे, त्याचे पर्यवेक्षकाकडून सुयोग्य तपासणी होणे व भरलेली पत्रके तालुकास्तरावर जमा करून घेणे याबाबत संनियंत्रण करणे.
- ६) प्रगणक / पर्यवेक्षक यांना क्षेत्रीय काम समाप्तीनंतर मानधन / परिश्रमिक वाटपाबाबत आढावा घेणे.

महापालिका क्षेत्रातील समितीची कार्यकक्षा

- १) राज्यस्तरीय समितीने दिलेल्या सूचनांप्रमाणे महानगरपालिका हद्दीत गणनेचा कार्यक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करण्यासाठी संनियंत्रण करणे.
- २) आर्थिक गणनेच्या क्षेत्रकामासाठी आवश्यक प्रसिध्दी
- ३) गणनेच्या क्षेत्रीय कामासाठी आवश्यक प्रमाणित प्रगणक व पर्यवेक्षक नेमणे, त्यांना ओळखपत्र व गणनेचे साहित्य वाटप याबाबत वेळोवेळी आढावा घेणे.
- ४) महानगरपालिका हद्दीत गणनेसाठी नियुक्त प्रगणक, पर्यवेक्षक यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणे.
- ५) प्रत्यक्ष क्षेत्रीय काम वेळेत सुरु करणे, त्याचे पर्यवेक्षकाकडून सुयोग्य तपासणी होणे व भरलेली पत्रके जमा करून घेणे याबाबत संनियंत्रण करणे.
- ६) प्रगणक / पर्यवेक्षक यांना क्षेत्रीय काम समाप्तीनंतर मानधन / परिश्रमिक वाटपाबाबत आढावा घेणे.

३. सहाय्या आर्थिक गणनेसाठी अपर मुख्य सचिव (नियोजन) हे 'गणना आयुक्त' असतील अर्थ व सांख्यिकी संचालक हे 'अपर गणना आयुक्त' जिल्हाधिकारी (सर्व) व महानगरपालिका आयुक्त (सर्व) हे 'सह गणना आयुक्त' अर्थ व सांख्यिकीचे प्रदेशिक सहसंचालक (सर्व) हे 'उपगणना आयुक्त' व जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी (सर्व) हे 'सहायक गणना आयुक्त' म्हणून काम पाहतील.
४. सहाय्या आर्थिक गणनेसंबंधात शासन निर्णय क्रमांक असांस-२०१३/प्र.क्र.६५/१३/का.१४१७ दिनांक ३ मे, २०१३ अन्वये विविध कार्यक्षेत्रासाठी प्रशासकीय यंत्रणा निर्माण करण्यात आली आहे.
५. सर्व संबंधित मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येते की, सदर शासन निर्णय त्यांच्या अधिपत्त्याखालील सर्व विभाग प्रमुखांच्या निदर्शनास आणावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०७०११२२९३०००१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्र. गं. मेस्त्री

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. मा. राज्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. मुख्य सचिव यांचे कार्यालय

६. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
७. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
८. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२.
९. अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१०. अपर मुख्य सचिव (प्र.सु.व र.व.का.), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
११. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१२. प्रधान सचिव (पदुम), कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१३. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१४. प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२.
१५. प्रधान सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१६. प्रधान सचिव, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१७. प्रधान सचिव (ग्रामविकास व पंचायतराज), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१८. सचिव, माहिती तंत्रज्ञान, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२०. राज्य सूचना विज्ञान अधिकारी, राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र, मंत्रालय, मुंबई.
२१. सचिव, सांख्यिकी आणि कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२२. उप महासंचालक, क्षेत्रीय कार्य विभाग, राष्ट्रीय नमुना पाहणी संघटना, मुंबई.
२३. सर्व विभागप्रमुख (सांख्यिकी), विद्यापीठ/महाविद्यालय *
२४. सर्व विभागप्रमुख (अर्थशास्त्र), विद्यापीठ/महाविद्यालय *
२५. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
२६. सर्व मंत्रालयीन विभाग
२७. सर्व विभागीय आयुक्त *
२८. सर्व महापालिका आयुक्त *
२९. सर्व विभागप्रमुख *
३०. सर्व जिल्हाधिकारी *
३१. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद *

३२. सर्व महापालिका उपायुक्त (प्रशासन) *
३३. सर्व वैद्यकीय अधिकारी, महानगरपालिका *
३४. सर्व शिक्षणाधिकारी, महानगरपालिका *
३५. सर्व जिल्हा उद्योग अधिकारी *
३६. सर्व जिल्हा माहिती अधिकारी *
३७. सर्व मिलीटरी एरियाचे वरिष्ठ अधिकारी *
३८. कॅन्टोन्मेंटचे सर्व कार्यकारी अधिकारी *
३९. सर्व निवासी उपजिल्हाधिकारी *
४०. सर्व तहसीलदार *
४१. सर्व नगरपालिकांचे मुख्याधिकारी *
४२. सर्व शिक्षणाधिकारी *
४३. सर्व प्रादेशिक सहसंचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय *
४४. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय *
४५. सर्व जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय *
४६. सर्व गटविकास अधिकारी)
४७. सर्व गट शिक्षणाधिकारी) पंचायत समिती *
४८. सर्व विस्तार अधिकारी)

* अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत